

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 24. sierpnia 1904.

Treść: *M* 91. Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Opawy do Grätz.

91.

Dokument koncesyjny z dnia 13. sierpnia 1904,

na kolej lokalną z Opawy do Grätz.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia nadaje w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami gminie miasta Opawy na jej prośbę koncesję do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako kolej normalno-torowa, od stacji w Opawie linii c. k. Kolei północnej Cesarza Ferdynanda, przy ewentualnem wspólnem użyciu części linii Opawa—Bennisch tegoż towarzystwa kolejowego, do Grätz, a to w myśl postanowień ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§ 1.

Co do kolei żelaznej, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, używa koncesyonaryuszka dobrodziejstw w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 przewidzianych.

§ 2.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest skończyć budowę kolei koncesyonowanej najpóźniej w przeciągu dwu lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową

kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać ją w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesją, dać ma koncesyonaryuszka na żądanie Rządu stosowną kaucję w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi sierocych pieniędzy.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§ 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania tych kolei podjazdowych, których wybudowanie Rząd ze względu na dobro publiczne uznał za potrzebne.

§ 4.

Pod względem budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, przez Ministerstwo kolei żelaznych ustanowionych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu kolei żelaznych z dnia

16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane. Pod względem ruchu będzie można odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych o tyle, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszoną chyżość, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za dopuszczalne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§ 5.

Nadaje się koncesyonaryuszce prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która wniknąć ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszki.

Upoważnia się koncesyonaryuszkę do wydawania akcji pierwszeństwa — mających co do oprocentowania i umorzenia pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi — a to do sumy, którą rząd oznaczy.

Dywidenda przypadająca od akcji pierwszeństwa, zanim akcyje zakładowe do jej poboru prawa nabędą, nie może przekraczać stopy czterech od sta, przyczem jednak nie wolno uiszczać dopłaty z dochodów z lat późniejszych.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami zaopatrzenia się w park kolejowy i uposażenia funduszu zasobowego, który Rząd ma oznaczyć, rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki i formularze wydać się mających akcji zakładowych i akcji pierwszeństwa, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§ 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze, jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na austriackich kolejach państwowych obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do obrony krajowej i pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi, a to nietylko w podróżach na koszt skarbu, lecz także w podróżach służbowych na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, odbywanych własnym kosztem.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy co do zakupywania i utrzymywania w pogotowiu przyborów do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Każdoczesny przepis, tyczący się transportów wojskowych na kolejach żelaznych, tudzież każdorazowe przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesyonaryuszki mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryuszki obowiązującymi wtedy, gdy zostaną jej urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesyonaryuszce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei tej jako drugorzędnej, a wskutek tego zbudowanej z dozwolonymi ułatwieniami pod względem budowy, urządzenia i systemu ruchu.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przy obsadzeniu posadzić względ na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej, w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 7.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy analogicznie zniżoną taryfę, przepisaną dla transportów wojskowych.

§ 8.

Trwanie koncesyi z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl § 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a gaśnie ona po upływie tego czasu.

Rząd może także uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem czasu, gdyby określonych w § 2 zobowiązań pod względem skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie dopełniono, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§ 9.

Wyjawszy przypadek wyraźnego zezwolenia Rządu, koncesyonaryuszce nie wolno powierzać trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia ruchu na kolei koncesyonowanej i utrzymywania go aż do upływu okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszki mianowicie w tym przypadku, gdyby kolej ta została bezpośrednio połączona z jedną z tych kolei, na których ruch utrzymuje Rząd.

W przypadku takim koncesyonaryuszka zwracać ma Rządowi kosztą z powodu utrzymywania ruchu rzeczywiście ponoszone, które według okoliczności, ryczałtowo oznaczyć należy.

Zresztą warunki tego utrzymywania ruchu unormowane będą w kontrakcie ruchu, który zawarty będzie z koncesyonaryuszką.

§ 10.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest, o ile sama prowadzić będzie ruch kolei koncesyonowanej, postarać się o zaopatrzenie swoich funkcyonaryuszów i ich rodzin na wypadek choroby i na starość i w tym celu przystąpić do kasy emerytalnej związku austriackich kolei lokalnych, jeśli dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego nie była utworzona własna kasa emerytalna, przynajmniej takie same korzyści członkom zapewniająca, względnie przynajmniej takie same obowiązki na koncesyonaryuszkę nakładająca, jak kasa rzeczzonego związku.

Owo zaopatrzenie na wypadek choroby i na starość należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryuszka lub przedsiębiorstwo na jej miejsce wstępujące miały obowiązek zgłaszać w instytucie eme-

rytalnym związku austriackich kolei lokalnych, względnie we własnej kasie emerytalnej, stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy maszyn, palacze, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni — przy odpowiednim ich zatrudnieniu najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

§ 11.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podaniem, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do przewozu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem dowolnego ustanawiania taryf przewozić lub pozwolić przewozić tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 12.

Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, a to pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu, z nich strącone będą czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby kolej miała być wykupiona po upływie czasowego, w § 1 ustanowionego uwolnienia od podatków, podatki i dodatki do podatków, ciążące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem, i wszelkie inne opłaty publiczne uważać się będzie przy obliczaniu czystych dochodów rocznych za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku, podlegającego podatkowi, i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do § 131, lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek

dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek, wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

3. Czysty dochód roczny, w myśl powyższych postanowień obliczony, płacić się będzie koncesyonaryuszce jako wynagrodzenie za kolej wykupioną aż do upływu okresu koncesyjnego, w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

4. Gdyby zaś kolej miała być wykupiona przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień powyższych obliczony, bez uwzględnienia dodatku w ustępie 2 przewidzianego, nie wynosił przynajmniej takiej sumy rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej, potrzebnej na oprocentowanie i umarzanie według planu pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem Rządu, tudzież kwoty rocznej, potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umarzanie go w ciągu okresu koncesyjnego, — w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej wykupioną, będzie polegało na tem, że państwo wzmiankowane powyżej raty roczne płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku i zwracać będzie koncesyonaryuszce podatek rentowy, od tej renty odkupu opłacić się mający.

5. Państwo zastrzega sobie nadto, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rent, w myśl postanowień powyższych punktów koncesyonaryuszce płacić się mających, zapłacić kapitał, wyrównujący zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej tych rent, po strąceniu, jak się samo przez się rozumie, dodatku, gdyby w myśl postanowień ustępu 2 zawierał się w tych rentach.

Gdyby się państwo zdecydowało na ten sposób spłacenia kapitału, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

6. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia pod l. 1 aż do 5 przepisanego, bez dalszej zapłaty własność wolna od ciężarów, a względnie obciążona tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczek za zezwoleniem Rządu zaciągniętych, i używanie kolei koncesyonowanej ze wszystkimi do niej nale-

żącami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także labor wozowy, zapasy materyałów i zapasy kasowe, a według okoliczności koleje podjazdowe, własnością koncesyonaryuszki będące i jej przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwowe kapitały ruchu i rezerwy, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

7. Uchwała Rządu, tycząca się wykonania państwowego prawa wykupu, które nastąpić może zawsze tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracyi Rządu najpóźniej do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego.

W deklaracyi tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi wykupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego bądź w celu zaspokojenia pretensyi państwa lub z jakiegokolwiek innych tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwotę ceny wykupna (l. 1 aż do 5), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, ewentualnie z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczoną, z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

8. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi tyczącej się wykupna, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmieniony na szkodę państwa.

Od chwili deklaracyi, tyczącej się wykupna, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracyi wymienionych, przyzwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do wszelkiego przyjmowania nowych zobowiązań, które albo przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów lub powodują trwałe obciążenie.

9. Koncesyonaryuszka obowiązana jest mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na wykupienie wyznaczonym objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku, w deklaracyi wykupna wymienione.

Gdyby koncesyonaryuszka nie uczyniła zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez jej zezwolenia i bez sądowej interwencyi, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Począwszy od chwili wykupienia, ruch na kolei wykupionej odbywać się będzie na rachunek państwa, a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na korzyść państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na koszt państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

10. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji wykupna (l. 7), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych, wskutek wykupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryszka obowiązana jest oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby tenże od niej do tego celu jeszcze potrzebował.

§ 13.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia jej zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie kolei koncesjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i zapasy kasowe, koleje podjazdowe i przedsiębiorstwa poboczne, gdyby je koncesjonaryszka posiadała, jakoteż rezerwowe kapitały ruchu i rezerwy z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w § 12, l. 6.

Tak wtedy, gdy koncesya zgaśnie, jak i w razie wykupienia kolei (§ 12), zatrzyma koncesjonaryszka na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i ewentualne aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd

upoważnił koncesjonaryszkę z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają one stanowić przynależności kolei.

§ 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rząd ma także prawo wglądać w zarząd przez wydelegowanego przez siebie funkcyonaryusza, a w szczególności nadzorować w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania w tym celu nadzorcze organy na koszt koncesjonaryszki.

W razie utworzenia się spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywać na posiedzeniach rady nadzorczej lub innej reprezentacji, sprawującej zarząd spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszać wszelkie takie uchwały lub zarządzenia, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe dla publicznego dobra; w przypadku jednak takim komisarz winien przedstawić sprawę natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która zapasć ma niezwłocznie z mocą spółkę obowiązującą.

§ 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo tej treści, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyi lub ustawami, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności uzna koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, na który została nadana.

Wittek wlr.

